

СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ «Підприємницькі ризики»

Ступінь вищої освіти - **Бакалавр**
Спеціальність **076 – «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»**

Освітня програма «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»

Рік навчання **3**, семестр **6**

Форма навчання **денна** (денна, заочна)

Кількість кредитів ЄКТС **6**

Мова викладання **українська** (українська, англійська, німецька)

Лектор курсу
Контактна інформація
лектора (e-mail)
Сторінка курсу в eLearn

Радько Віталій Іванович

vitradko@ukr.net

<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=2612>

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Мета дисципліни «Підприємницькі ризики» – формування системи теоретичних знань і набуття навичок та вмій у галузі аналізу та ідентифікації ризиків фінансово-господарської діяльності бізнес-структур, їх оцінки та мінімізації. Під час вивчення курсу розглядаються питання: теоретичні основи організації виробництва; типи і методи організації виробництва; організація комплексної підготовки виробництва; процес організаційного проектування та раціоналізація виробничих систем; організація діяльності підрозділів основного виробництва та виробничої інфраструктури підприємства; організаційно-виробниче забезпечення якості та конкурентоспроможності продукції.

Компетентності ОП:

інтегральна компетентність (ІК): Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та проблеми у сферах підприємницької, торговельної та біржової діяльності або в процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів організації і функціонування підприємницьких, торговельних, біржових структур і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

загальні компетентності (ЗК):

ЗК 2. Здатність застосовувати отримані знання в практичних ситуаціях.

ЗК 6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

фахові (спеціальні) компетентності (ФК):

СК 2. Здатність обирати та використовувати відповідні методи, інструментарій для обґрунтування рішень щодо створення, функціонування підприємницьких, торговельних і біржових структур.

СК 10. Здатність до бізнес-планування, оцінювання кон'юнктури ринків і результатів діяльності у сфері підприємництва, торгівлі та біржової практики з урахуванням ризиків.

Програмні результати навчання

ПРН2. Застосовувати набуті знання для виявлення, постановки та вирішення завдань за різних практичних ситуацій в підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності

ПРН5. Організувати пошук, самостійний відбір, якісну обробку інформації з різних джерел для формування банків даних у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності.

ПРН12. Володіти методами та інструментарієм для обґрунтування управлінських рішень щодо створення й функціонування підприємницьких, торговельних і біржових структур.

ПРН20. Знати основи бізнес-планування, оцінювання кон'юнктури ринків та результатів діяльності підприємницьких, торговельних і біржових структур з урахуванням ризиків.

СТРУКТУРА КУРСУ

Тема	Години (лекції/ практичні)	Результати навчання	Завдання	Оціню- вання
Модуль 1. Основи організації виробництва				
Тема 1. Функціонування фірм в умовах невиз- наченості та ризику	3/3	Знати основи функціонування бізнесу в умовах невизначеності та ризиків	Написання есе, тестів, виконання розрахун- кових завдань та самос- тійної роботи в elearn	4
Тема 2. Ризик та його різновиди. Класифікація ризиків	4/4	Вивчити форми ризиків та їх специфічні особливості	Написання есе, тестів, виконання розрахун- кових завдань та самос- тійної роботи в elearn	4
Тема 3. Підприємни- цькі ризики та їх вплив на прийняття господарських рішень	4/4	Знати механізм та вплив ризиків на прийняття госпо- дарських рішень	Написання есе, тестів, виконання розрахун- кових завдань та самос- тійної роботи в elearn	5
Тема 4. Якісний та кількісний аналіз економічного ризику	3/3	Знати принципи, напрямки та методи аналізу ризиків	Написання есе, тестів, виконання розрахун- кових завдань та самос- тійної роботи в elearn	5
Модуль 2. Методологічний інструментарій оцінки та управління підприємницьких ризиків				
Тема 5. Методи кількісної оцінки ступеня ризику	4/4	Знати, визначати та аналізувати основні методи кількісного ана- лізу економічних ризиків	Написання есе, тестів, виконання розрахун- кових завдань та самос- тійної роботи в elearn	5
Тема 6. Характеристика виробничих, маркетингових та фінансових ризиків	4/4	Знати характерис- тики виробничих, маркетингових та фінансових ризиків	Написання есе, тестів, виконання розрахун- кових завдань та самос- тійної роботи в elearn	5
Тема 7. Методи управління економічними ризиками	4/4	Знати та аналізу- вати ефективність методів управ- ління ризиками	Написання есе, тестів, виконання розрахун- кових завдань та самос- тійної роботи в elearn	5
Тема 8. Особливості управління фінансовими ризиками	4/4	Знати та вміти визбирати доцільні заходи з управ- ління фінансо- вими ризиками	Написання есе, тестів, виконання розрахун- кових завдань та самос- тійної роботи в elearn	5
Всього за семестр				70
Екзамен				30
Всього за курс				100

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо дедлайнів та перескладання:	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності:	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Курсові роботи, реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу
Політика щодо відвідування:	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету)

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ СТУДЕНТІВ

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання екзаменів заліків	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Вітлінський В. В., Наконечний С. І. Ризик у менеджменті. К.: ТОВ «Борисфен-М», 2019. 336 с.
2. Герасимчук Н. А., Мірзоева Т.В., Томашевська О.А. Економічні і фінансові ризики: навчальний посібник. Київ: ЦП «Компринт». 2019. 405 с.
3. Донець О. М., Савельєва Т. В., Урецька Ю. І. Використання міжнародних стандартів в управлінні ризиками. *Управління розвитком складних систем*. Київ : КНУБА, 2020. Випуск 6. С. 36-42.
4. ДСТУ ISO Guide 73:2013. Керування ризиком. Словник термінів (ISO Guide 73:2009, IDT). [Чинний від 2014-07-01]. Вид. офіц. Київ : Мінекономрозвитку України, 2014. 17 с.
5. ДСТУ ІЕС/ISO 31010:2013 Керування ризиком. Методи загального оцінювання ризику (ІЕС/ISO 31010:2009, IDT). [Чинний від 2014-07-01]. Вид. офіц. Київ : Мінекономрозвитку України, 2015. 80 с.
6. ДСТУ ISO 31000:2018 Менеджмент ризиків. Принципи та настанови (ISO 31000:2018 Risk Management – Principles and guidelines on implementation, IDT). [Чинний від 2019-01-01]. URL: <https://www.iso.org/obp/ui/#iso:std:iso:31000:ed-2:v1:en>
7. ДСТУ ISO/TR 31004:2013 Управління ризиками – Керівництво з впровадження ISO 31000 (Risk management – Guidance for the implementation of ISO 31000, IDT). [Чинний від 2019-01-01]. URL: <https://www.iso.org/standard/56610.html?browse=tc>
8. Євтушенко Г. В., Березюк Є. В. Особливості фінансового ризику та сучасні методи його мінімізації. URL: https://ndipzir.org.ua/wp-content/uploads/2020/05/Tezy_Bolgaria_03.20/Tezy_Bolgaria_03.20_5.pdf
9. Жентичка Ю. Ю. Використання методу Монте-Карло для розрахунку фінансово-виробничого ризику. URL: <http://libfor.com/index.php?newsid=2418>
10. Івченко І. Ю. Економічні ризики : навчальний посібник. Київ : Центр учбової літератури, 2019. 304 с.
11. Івченко І.Ю. Моделювання економічних ризиків і ризикових ситуацій : навч. посіб. К. : ЦУЛ, 2021. 265
12. Ілляшенко С. М. Економічний ризик : навчальний посібник / 2-ге вид., доп., перероб. Київ : Центр навчальної літератури, 2020. 220 с.

13. Кондрашихін А. Б., Пепа Т. В. Теорія та практика підприємницького ризику : навчальний посібник. Київ : Центр навчальної літератури, 2019. 224 с.
14. Кузьмін О. Є., Вербицька Г. Л., Мельник О. Г. Обґрунтування господарських рішень і оцінювання ризиків : навч. посіб. Львів : Нац. ун-т «Львівська політехніка», 2022. 212 с.
15. Овандер Н.Л. Огляд міжнародних та українських стандартів з управління ризиками з погляду сучасних викликів та загроз *Економіка та суспільство*. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/2021>
16. Писаревський І. М., Стешенко О. Д. Управління ризиками : навчальний посібник. Харків : ХНАМГ, 2019. 124 с.
17. Рогач С.М., Герасимчук Н.А., Мірзоєва Т. В., Томашевська О. А., Радько В.І. Обґрунтування господарських рішень та оцінка ризиків: підручник (перевидання). К.: ЦП Компрінт, 2023. 469 с.
18. Посохов І. М. Управління ризиками у підприємстві : навчальний посібник. Харків : НТУ «ХПІ», 2019. 220 с.
19. Стандарт ризик-менеджменту Федерації європейських асоціацій з ризик-менеджменту (Risk Management Standard, FERMA – р.6) URL: <http://www.ferma.eu/Default.aspx?tabid=195>
20. Тюленєва Ю.В. Визначення категорії «ризик підприємницької діяльності» як основа ефективної діяльності підприємств. *Економічний вісник НТУУ «Київський політехнічний інститут*. 2019. № 6. С.47-52.
21. Верховна Рада України : вебсайт. URL: <https://www.rada.gov.ua>
22. Міністерство аграрної політики та продовольства України : вебсайт. URL: <https://minagro.gov.ua>.
23. Eurostat : вебсайт. URL: <https://ec.europa.eu/eurostat>.
24. Food and Agriculture Organization of the United Nations : вебсайт. URL: <https://www.fao.org/home/en>.
25. US Department of Agriculture : вебсайт. URL: <https://www.usda.gov>.
26. Офіційний сайт Міжнародної організації зі стандартизації (International Organization for Standardization, ISO). URL: <https://www.iso.org/committee/629121/x/catalogue/>
27. Стандарт ризик-менеджменту Федерації європейських асоціацій з ризик-менеджменту (Risk Management Standard, FERMA – р.6) URL: <http://www.ferma.eu/Default.aspx?tabid=195>